

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของสำนักงานเทศบาลเมืองตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

โดย งานนิติการ
กองวิชาการและแผนงาน
มกราคม ๒๕๖๓

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆที่ค้นหา
ต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริต
ที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารเทศบาลเมืองตากใบ และเป็นเจตจำนงของสำนักงานเทศบาลเมือง
ตากใบ ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

งานนิติการ กองวิชาการและแผนงาน ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ
สำนักงานเทศบาลเมืองตากใบ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานเทศบาลเมืองตากใบ โดย
คัดเลือกกระบวนการ จำนวน ๒ กระบวนการ ตามกรอบการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน คือ ความ
เสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและ
ตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ
ก่อให้เกิดการทุจริตในสำนักงานเทศบาลเมืองตากใบ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

งานนิติการ

มกราคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
ความหมาย ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๑
๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๑
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๘
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)	๙
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – control Matrix Assessment)	๑๑
๕. แผนบริหารความเสี่ยง	๑๒

.....

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้านดังนี้

- ๑) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
- ๒) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่มีความเสี่ยงการทุจริต การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในสำนักงานเทศบาลเมืองตากใบ ที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน การแก้ไขเพิ่มเติม รายการ วันเดือนปีเกิดในเอกสารการทะเบียนราษฎร.....

ชื่อหน่วยงานเจ้าของกระบวนการ เทศบาลเมืองตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส.....

กฎหมายที่ให้อำนาจการอนุญาต หรือที่เกี่ยวข้อง ระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑.....

ขั้นตอน ระยะเวลา และส่วนงานที่รับผิดชอบ

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑)	การตรวจสอบเอกสาร	เจ้าหน้าที่รับเรื่องคำขอและตรวจสอบหลักฐานการยื่นประกอบพิจารณาในเบื้องต้น	๕ นาที	งานทะเบียนราษฎร สำนักปลัด เทศบาลเมืองตากใบ	
๒)	การพิจารณา	นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐาน (ถ้ามี) สอบสวนเจ้าบ้านพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือรวบรวมพร้อมความเห็นเสนอให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ (แล้วแต่กรณี) พิจารณา	๑๐ วัน	งานทะเบียนราษฎร สำนักปลัด เทศบาลเมืองตากใบ	
๓)	การพิจารณา	<ul style="list-style-type: none"> - หากเห็นว่าเอกสาร และพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือได้ ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ - กรณีไม่มีเอกสารมาแสดง แต่มีพยานผู้รู้เห็นการเกิด สามารถยืนยันข้อเท็จจริงได้ให้นายทะเบียนสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้วรวบรวมพยานหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอพิจารณา - กรณีผู้ร้องมีหลักฐาน เป็นระบบจันทรคติ ให้เทียบวันเดือนปีเกิดตามเอกสารดังกล่าวเป็นระบบสุริยคติ และใช้ข้อมูลดังกล่าวในการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม - กรณีไม่สามารถดำเนินการตามที่ระบุได้ ให้แจ้งให้ผู้ร้องทราบพร้อมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาโดยการใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ 	๕ วัน	งานทะเบียนราษฎร สำนักปลัด เทศบาลเมืองตากใบ	

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร้อง - นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ (แล้วแต่กรณี) พิจารณาอนุญาต/ไม่อนุญาตและแจ้งผลการพิจารณา			

ระยะเวลาดำเนินการรวม ๑๕ วัน

รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ

๑) เอกสารยืนยันตัวตนที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ

ที่	รายการเอกสารยืนยันตัวตน	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร	จำนวนเอกสารฉบับจริง	จำนวนเอกสารสำเนา	หน่วยนับเอกสาร	หมายเหตุ
๑)	บัตรประจำตัวประชาชน	กรมการปกครอง	๑	๐	ฉบับ	(ผู้ร้อง)
๒)	เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาให้แก่ไขเช่นทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านสูติบัตรมรณบัตรหนังสืออื่นๆที่ราชการออกให้ที่สามารถยืนยันได้	-	๑	๐	ฉบับ	

๒) เอกสารอื่น ๆ สำหรับยื่นเพิ่มเติม

ที่	รายการเอกสารยื่นเพิ่มเติม	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร	จำนวนเอกสารฉบับจริง	จำนวนเอกสารสำเนา	หน่วยนับเอกสาร	หมายเหตุ
๑)	หลักฐานที่ทางราชการออกให้	-	๑	๐	ชุด	-

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุญาตดำเนินการล่าช้า		√
๒	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือดำเนินการแก้ไขโดยไม่มีเอกสารหลักฐานมาแสดง และไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือสั่งการที่กำหนดไว้		√

๒.การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุญาตดำเนินการล่าช้า		√		
๒	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือดำเนินการแก้ไขโดยไม่มีเอกสารหลักฐานมาแสดง และไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือสั่งการ				√

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุญาตดำเนินการล่าช้า		๒			๒		๔
๒	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือดำเนินการแก้ไขโดยไม่มีเอกสารหลักฐานมาแสดง และไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือสั่งการ		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุญาตดำเนินการล่าช้า	๒	
๒	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือดำเนินการแก้ไขโดยไม่มีเอกสารหลักฐานมาแสดง และไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือสั่งการ	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุญาตดำเนินการล่าช้า		×	
๒	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือดำเนินการแก้ไขโดยไม่มีเอกสารหลักฐานมาแสดง และไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือสั่งการ		×	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุญาตดำเนินการล่าช้า	พอใช้		√	

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือ ดำเนินการแก้ไขโดยไม่มีเอกสารหลักฐาน มาแสดง และไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือสั่งการ	พอใช้		√	

๕.แผนบริหารความเสี่ยง

พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยง ที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยง การแก้ไขเพิ่มเติม รายการ วันเดือนปีเกิดในเอกสารการทะเบียนราษฎร์

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร ประกอบการขออนุญาตดำเนินการล่าช้า	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดมาตรการให้เจ้าหน้าที่บริการประชาชน ด้วยความจริงใจและเร่งดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ ประชาชนอย่างรวดเร็ว - การประชาสัมพันธ์และเปิดช่องทางให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจและแสดง ความคิดเห็น - การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่งานทะเบียนราษฎร์เพิ่มเติม เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และเร่งแก้ปัญหาขาดแคลนเจ้าหน้าที่

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๒	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือดำเนินการแก้ไขโดยไม่มีเอกสารหลักฐานมาแสดง และไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือสั่งการ	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ต้องทำตามกฎระเบียบโดยมีความเป็นกลาง ยึดถือคู่มือการบริการประชาชนเป็นหลักในการดำเนินการ - เผยแพร่ช่องทางในการร้องเรียน ร้องทุกข์ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ตระหนักถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนเอง - การจัดทำคู่มือการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรและให้หลีกเลี่ยงการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด/ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน และสาระเกี่ยวกับประเภทหรือรูปแบบที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน และกรณีตัวอย่างการทุจริตในรูปแบบต่างๆ โดยประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์เทศบาล